

הקמת יישוב חדש במועצה האזורית בקעת הירדן- מבואות יריחו

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לאור מדיניות הממשלה לחיזוק ההתיישבות היהודית ביהודה ושומרון :

א. להקים יישוב חדש מבואות יריחו (נ.צ- 239600/646200) במועצה אזורית בקעת הירדן, על אדמות שהינן קרקעות מדינה, בהתאם לכל דין ובכפוף להסדרים הפרטניים הנדרשים. היישוב יפעל במסגרת המוניציפאלית של המועצה האזורית בקעת הירדן ויקבל סמל יישוב עצמאי.

ב. להסמיך את שר הביטחון לקדם את הפעולות הנדרשות לשם הקמת היישוב ובכלל זה להטיל על הגורמים המוסמכים לכך להכין את עבודת המטה הנדרשת לשם בחינת ההיבטים המשפטיים הנוגעים להקמת היישוב, הצעת המיקום המדויק להקמתו, בחינת כלל ההיבטים התכנוניים, התשתיתיים והסביבתיים וקידום תכנית המתאר של היישוב במוסדות התכנון המוסמכים. שר הביטחון ידווח לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על תוצאות עבודת המטה האמורה עם סיומה.

ג. להנחות את משרד האוצר להכין חוות דעת לגבי התקציב שנדרש לשם יישום החלטה זו, ככל שיידרש תקציב כאמור.

ד. ככל שיתברר שיישום החלטה זו או חלק ממנה כרוך בעלות תקציבית לפי חוק יסודות התקציב, יישומה של ההחלטה או חלקה, לפי העניין, יותנה באישור הממשלה לאחר שהוצגו בפניה העלויות ומקור תקציבי כנדרש לפי חוק יסודות התקציב.

דברי הסבר

רקע כללי

מדיניות הממשלה היא לפתח את ההתיישבות היהודית באזור יהודה ושומרון. במסגרת זו, פועלת הממשלה להסדרת ההתיישבות הקיימת באותם מקומות שהדבר ניתן, בהתאם להחלטת הדרג המדיני ובעיתוי שיבחר על ידו.

ההתיישבות במבואות יריחו החלה בשנת 1999. כיום, מתגוררים במקום כ-45 משפחות וכן פעול במקום מוסד חינוכי לנערות הכולל כ-40 נערות ואנשי צוות. המקרקעין הן אדמות מדינה הרשומות בספרי המקרקעין. כיום ישנה תכנית מפורטת מוצעת ל-182 יח"ד שהוגשה על ידי המועצה האזורית ותואמה עם גורמי המקצוע במנהל התכנון וכעת מוכנה לדיון להפקדה. ממצאים ארכיאולוגיים מעידים על התיישבות יהודית באזור זה הן בתקופת בית שני והן בתקופות מוקדמות יותר. ממצאי בית הכנסת נערך נמצאו בסמוך ליישוב.

היישוב החדש יוקם על אדמות מדינה בתחום שיפוט של יישוב קיים, כך שלמעשה מדובר על פיצול של שטח השיפוט ומתן מעמד נפרד לשכונה הדרומית. הסיבה לפיצול היא בשל ההבדלים בין אופי האוכלוסיות בין החלקים השונים של היישוב. כיום, החלק הצפוני, קיבוץ ייטב, משויך לתנועה הקיבוצית ואילו בשכונה הצפונית מתגוררת אוכלוסיה בעלת אורחות חיים דתיים והכוונה היא להקים את היישוב כיישוב קהילתי.

מוצע אפוא לקדם הקמת יישוב חדש בנ.צ. 239600/646200 בבקעת הירדן, על אדמות מדינה, בהתאם לכל דין. היישוב יפעל במסגרת המוניציפלית של המועצה אזורית בקעת הירדן ויקבל סמל ישוב עצמאי.

כן מוצע, להסמיך את שר הביטחון לקדם את הפעולות הנדרשות לשם הקמת היישוב ולהכין את עבודת המטה הנדרשת לשם בחינת כלל ההיבטים הנוגעים להקמת היישוב. כמו כן, להורות למשרד האוצר להכין חוות דעת לגבי התקציב הנדרש לשם יישום החלטה זו, ככל שיידרש תקציב כאמור. שר הביטחון ידווח לוועדת שרים לענייני ביטחון לאומי על תוצאות עבודת המטה האמורה עם סיומה. ככל שיתברר שיישום החלטה זו או חלק ממנה כרוך בעלות תקציבית לפי חוק יסודות התקציב, יישומה של ההחלטה או חלקה, לפי העניין, יותנה באישור הממשלה לאחר שהוצגו בפניה העלויות ומקור תקציבי כנדרש.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

ראו סעיף התקציב להלן.

תקציב

ככל שיתברר שיישום החלטה זו או חלק ממנה כרוך בעלות תקציבית לפי חוק יסודות התקציב, יישומה של ההחלטה או חלקה, לפי העניין, יותנה באישור הממשלה לאחר שהוצגו בפניה העלויות ומקור תקציבי כנדרש.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

ראו סעיף התקציב לעיל.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ראש הממשלה- תומך

שר האוצר- תומך

שר המשפטים- תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

כאן יצוינו החלטות קודמות של הממשלה העוסקות באותו נושא.

אם נדרש לשנות החלטות קודמות, להוסיף עליהן או לבטלן – יש לציין זאת במפורש גם בהצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב

סיווגים

סיווג ראשי : 01ביצועי

תחום פעולה עיקרי : 01חוץ וביטחון ;

מוגש על ידי שר הביטחון

י"א באלול התשע"ט
11 בספטמבר 2019

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: י"א אלול תשע"ט
11 ספטמבר 2019
סימוכין: י-יועמ-110919-002632

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא ההחלטה: הקמת ישוב חדש במועצה האזורית בקעת הירדן – מבואות יריחו.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטים משפטיים

מוצע כי הממשלה תקבל החלטה על הקמת יישוב חדש באזור מבואות יריחו במועצה האזורית בקעת הירדן, על מקרקעי המדינה, בהתאם לכל דין ובכפוף להסדרים הפרטניים הנדרשים. היישוב יפעל במסגרת המוניציפלית של המועצה האזורית בקעת הירדן ויקבל סמל יישוב עצמאי.

כמו כן, מוצע להסמיק את שר הביטחון לקדם את הפעולות הנדרשות לשם הקמת היישוב ובכלל זה להטיל על הגורמים המוסמכים לכך להכין את עבודת המטה הנדרשת לשם בחינת ההיבטים המשפטיים הנוגעים להקמת היישוב, הצעת המיקום המדויק להקמתו, בחינת כלל ההיבטים התכנוניים, התשתיתיים והסביבתיים וקידום תכנית המתאר של היישוב במוסדות התכנון המוסמכים. שר הביטחון ידווח לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על תוצאות עבודת המטה האמורה עם סיומה.

בנוסף, מוצע להנחות את משרד האוצר להכין חוות דעת לגבי התקציב שנדרש לשם יישום החלטה זו, ככל שיידרש תקציב כאמור. ככל שיתברר שיישום החלטה זו או חלק ממנה כרוך בעלות תקציבית לפי חוק יסודות התקציב, יישומה של החלטה או חלקה, לפי העניין, יותנה באישור הממשלה לאחר שהוצגו בפניה העלויות ומקור תקציבי נדרש לפי חוק יסודות התקציב.

רקע:

החלטת ממשלה מס' 150 מיום 2.8.1996, קבעה כי הקמת יישוב חדש ביהודה ושומרון מחייבת את אישורה של הממשלה, זאת בנוסף לאישורי הדרג המדיני הנדרשים לשלבי התכנון וההקצאה.

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800 שעניינה "נוהל קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים", קובעת כי "החלטה על הקמת יישוב חדש היא עניין שבמדיניות, ובעלת השלכות רחבות על היבטים שבאחריות של משרדי ממשלה רבים ושונים, ועל כן מן הראוי כי תתקבל על ידי הממשלה, או על ידי ועדת שרים מטעמה".

חלק מהוראות ההנחיה הנוגעות לקבלת חוות דעתה של המועצה הארצית לתכנון ולבנייה בעניין הקמת יישוב חדש אינן רלוונטיות שעה שמדובר בהקמת יישוב באזור יהודה ושומרון. עם זאת, העקרונות הקבועים בה בדבר הצורך בבחינת מגוון ההיבטים הכרוכים בהקמת יישוב ובדבר אי כבילת שיקול דעתם של הגורמים המוסמכים על פי דין, חלים במהותם גם על הקמת יישוב באזור זה. בנוסף, להקמת יישוב באזור יהודה ושומרון היבטים מדיניים וביטחוניים המסורים גם הם לשיקול דעת הדרג המדיני.

הצעת ההחלטה מסמיכה את שר הביטחון להטיל על הגורמים הרלוונטיים לערוך את כלל הבחינות הנדרשות אל מול משרדי הממשלה השונים והרשויות הרלוונטיות לרבות במישור המשפטי התכנוני והמוניציפלי.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

כאמור, הצעת המחליטים מבקשת כי הממשלה תחליט על הקמתו של יישוב חדש וזאת, בכפוף לבחינת ההיבטים המשפטיים, התכנוניים והתקציביים של הקמת יישוב זה.

ככלל, ובמנותק משאלת עיתוי קבלת ההחלטה בתקופת הבחירות, הרי שלטעמנו אין קושי משפטי בקבלת החלטה המורה על הקמת היישוב בכפוף לסייגים האמורים לעיל.

ואולם, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה בעניין החלטות המתקבלות בתקופת הבחירות על הממשלה לפעול במהלך תקופה זו באיפוק ובריסון, וכי יש להבטיח שההחלטות שתתקבלנה בתקופה זו לא יחרגו מן המותר בתקופת הבחירות. עם זאת, אין מניעה להמשיך בביצוע הפעילות הרגילה והשוטפת המבטיחה את המשכיות עבודת הרשות המבצעת.

בין יתר השיקולים, יש לבחון את הדחיפות והכרח בביצוע ההחלטה, הסמיכות לבחירות, קביעת עבודות מוגמרות בפני הממשלה הנכנסת, מידת הקונצנזוס הציבורי של ההחלטה, היותה של ההחלטה תוצר של עבודת מטה שהחלה לפני הבחירות, מקור היוזמה ומעורבותו של הדרג המדיני, היקף ההשפעה של הפעולה לגבי סדרי הפעילות והתקציב והיקף ההשפעה על ציבור הבוחרים אשר עלולה להיות מונעת או להיראות כמונעת משיקולים של התמודדות בבחירות הקרובות.

ומן הכלל אל הפרט. לא הוצגה בפנינו כל תשתית ראייתית או אינדיקציה לכורח או לדחיפות, מדינית או אחרת, לקבלת ההחלטה בעיתוי הנוכחי – יומיים לפני מועד הבחירות לכנסת.

יתרה מכך, מלשכת היועץ המשפטי לממשלה נמסר לנו כי נערכה פנייה ללשכת ראש המל"ל לצורך קבלת חוות דעתו המקצועית בעניין הדחיפות המדינית וקבלת ההחלטה בעיתוי זה, ואולם חוות דעת מטעמו לא הועברה.

אשר על כן, אין בידינו כל נימוק המצדיק את קבלת ההחלטה בעיתוי זה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בנסיבות האמורות, ועל דעת היועץ המשפטי לממשלה, אנו סבורים כי קיימת מניעה משפטית לקדם את הצעת ההחלטה בעת הזו.

ברכה
איתי אופיר

היועץ המשפטי למערכת הביטחון